Yeni binyılımızın en önemli meselesi nedir?

Suçluluğun bertaraf edilmesi. Modern zaman bize hiç alakamız olmayan olaylarla ilgili binlerce kaynaktan bilgi sunarken, hepsinde alttan alta işte bunlardan sen suçlusun diyor. Ölen penguenlerden, kaybolan kızlardan, kararan bulutlardan, pipet yutan balıklardan, patlayan yanardağlardan sen suçlusun.

Bunun *ilacını* da kendi üretiyor: Vegan olursan daha az karbon izin olur, plastik tüketmezsen daha az kirletirsin, iyi vatandaş olursan teröristler daha az bomba patlatır, bütün mücadeleleri kaybedersen cennete gidersin. Tüm mesele kimin suçluluğuna inanacağınızda, hangisi daha ciddi? Kıyamet mi daha yakın, Devlet-i Ebed Müddet'in düşmanlarının başarılı olması mı, balık türlerinin yok olup hepimizin aç kalması mı? Takım tutar gibi suçluluk tutuyoruz.

Pandemide buna başka suçluluklar da eklendi tabii, maskeni takmazsan kaç kişinin ölümünden sorumlu olursun? Arkadaşlarınla buluşursan bu yasaklar ne kadar daha devam eder?

Suçluluklardan suçluluk beğenelim.

Kim daha ciddi suçluluk üretebiliyorsa, hayatımıza o yön veriyor. *Devletin* ürettiği suçluluklar o kadar etkilemiyor mesela beni, bir kısım toprakların bölünüp başka bir devlet kurulmasından kendimi o kadar suçlu hissedemiyorum. Ekonominin *Reis sat dediğinde satmadığım* birkaç dolar yüzünden bu halde olduğunu da sanmıyorum. Vegan olursam dünyaya benim yüzümden daha az inek ama daha çok marul getirileceğine, ve bunların *tüketim mukayesisinin* o kadar basit olmadığına inanıyorum. Dünyanın kalabalıklaşmasından kaynaklı dertlerin bu yüzyıl içinde çözüleceğine inanıyorum. En büyük suçluluğum Allah'a karşı ama onun da rahmetine sığınmaktan başka çarem yok.

Bir yerde doğrudan etkim olmayacak bir konuda suçluluk üretildiğini gördüğümde *yine nasıl bir tezgah var acaba?* diye bakıyorum. Benim olmayan meseleleri benim yapan bu sevgili dünyada, hayatımı *ideal* bir takım şeylerle mukayese ederek, hep beni suçlu çıkarmaya uğraşan bu insanların arasından sıyrılıp, huzurlu bir ömür yaşayabilmenin en önemli meselem olduğuna kanaat ettim. İşini yap, toprağı çapala, programını yaz, tezgahında ne varsa onu işle, ekmeğini yap ama suçluluk duyma. Suçluluktan iyilik tezahür etmiyor. Suçluluk sadece güdüldüğün tasman.

Zira belki de tüm bunların anlamı seninle veya suçluluğunla ilgili değildir.

Emin Reşah